

BETÆNKNING

Afgivet af Landstingets Markedsudvalg

vedrørende

Forslag til Landstingslov om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke.

Afgivet til 2. behandlingen af lovforslaget

Landstingets Markedsudvalg har under behandlingen bestået af

landstingsmedlem Mikael Petersen (Siumut), formand
landstingsmedlem Malînánguaq M. Mølgaard (Inuit Ataqatigiit), næstformand
landstingsmedlem Tommy Marø (Siumut)
landstingsmedlem Augusta Salling (Atassut)
landstingsmedlem Mads Peter Grønvold (Kattusseqatigiit)

Vedrørende den anvendte høringsfrist:

Landstingets Markedsudvalg har til brug for udvalgets behandling af det fremsatte forslag indhentet kopi af de afgivne hørings svar.

Udvalget konstaterer i forbindelse hermed, at det pågældende udkast er sendt til høring d. 4. juli med høringsfrist til den 19. juli.

Markedsudvalget finder en høringsfrist på kun 2 uger midt i ferieperioden uacceptabel. Markedsudvalget skal herved henvise til Lovudvalgets principielle bemærkninger vedr. høringsfristens længde i udvalgets betænkning til FM 2000/09 (Forslag til Landstingslov om ændring af Landstingslov nr. 8 af 29. oktober 1999 om Grønlands Hjemmestyres budget):

"Lovudvalget har adskillige gange" (...) " udtrykt kritik af de anvendte høringsfristens længde. Det er derfor med stor beklagelse, at udvalget kan konstatere, at lovforslag stadig sendes i høring med frister, der er så korte, at de reelt afskærer relevante myndigheder og organisationer fra at afgive kvalificerede

hørings svar. Såvel demokratiske principper som hensynet til kvalitet i lovgivningsprocessen tilsidesættes herved.

Lovudvalget skal på denne baggrund opfordre Landsstyret til at tilsikre, at lovforslag så vidt muligt sendes i høring med en svarfrist på minimum 4 uger, afhængigt af forslagens karakter."

Landsstyret tilkendegav i sit svarnotat til anden behandlingen af det pågældende forslag at have noteret sig Lovudvalgets opfordring vedr. høringsfristens længde.

Markedsudvalget skal på denne baggrund udtrykke skarp kritik af den utilstrækkelige høringsfrist.

Vedr. lovforslagets bemærkninger:

Af lovforslagets bemærkninger fremgår, at de modtagne hørings svar "er indarbejdet i fornødent omfang".

Markedsudvalget har imidlertid ved en gennemgang af hørings svarene kunnet konstatere, at kun en mindre del af de forslag, som er fremsat i hørings svarene er indarbejdet i lovforslaget.

Dette finder Markedsudvalget ikke i sig selv kritisabelt. Landsstyret kan have haft gode grunde til at vurdere, at de pågældende forslag ikke hensigtsmæssigt kunne indarbejdes i lovforslaget. Markedsudvalget finder det imidlertid kritisabelt, at der ikke i lovforslagets bemærkninger er redegjort for, hvilke forslag Landsstyret har undladt at indarbejde, og for baggrunden herfor.

Markedsudvalget skal erindre om, at et lovforslags bemærkninger udgør en væsentlig del af Landstingets beslutningsgrundlag. Det er Landsstyrets ansvar at fremlægge lovforslag i en sådan form, at dette beslutningsgrundlag er fyldestgørende.

Oplysningen om, at de indkomne hørings svar er indarbejdet i fornødent omfang skaber en vis formodning for, at de hørte virksomheder, organisationer og myndigheder kan tilslutte sig lovforslaget i den form, hvori det fremsættes for Landstinget.

De indhentede hørings svar viser, at dette ikke fuldt ud er tilfældet. Lovforslagets bemærkninger er derfor mere vildledende end oplysende, hvilket Markedsudvalget finder overordentligt kritisabelt.

Markedsudvalget har med henblik på at tilvejebringe de oplysninger, som savnes i lovforslagets bemærkninger, anmodet Landsstyremedlemmet for Erhverv om at redegøre for, hvilke overvejelser Landsstyret har gjort sig vedr. hver af de modtagne hørings svar. Markedsudvalgets skrivelser og Landsstyremedlemmets svar er vedlagt Markedsudvalgets betænkning som bilag.

Også på andre punkter finder Markedsudvalget lovforslagets bemærkninger utilstrækkelige eller endog misvisende:

1. Oplysninger om landstingslovens økonomiske konsekvenser:

I lovforslagets bemærkninger oplyses følgende vedr. landstingslovens forventede økonomiske konsekvenser:

"Loven forventes ikke at medføre væsentligt forøgede administrative eller økonomiske konsekvenser."

I Skattedirektoratets høringssvar oplyses imidlertid følgende:

"Det er Skattedirektoratets opfattelse, at en liberalisering af åbningstiden til fra kl. 09.00 på hverdage og lørdage, som senest er indarbejdet i lovforslaget, vil føre til både en yderligere forskydning fra 3,6'ere mod almindeligt øl og stærkere drikke, med et vist øget alkoholforbrug til følge."

Det er tillige Skattedirektoratets opfattelse, at såfremt der gennemføres en konstruktiv offentlig - og ikke mindst politisk - debat og information vil liberaliseringen fra start få en mindre positiv provenuvirkning, som senere vil flade ud, således at provenuvirkningen vil ligge indenfor den almindelige budgetusikkerhed. Det samlede alkoholforbrug må selvsagt forventes at følge samme mønster."

Lovforslagets bemærkninger vedr. lovforslagets økonomiske konsekvenser kan - set på baggrund af Skattedirektoratets høringssvar - næppe siges at være egentligt misvisende, men det er efter Markedsudvalgets opfattelse et spørgsmål, om de kan siges at være fyldestgørende.

2. Oplysninger om konfiskation i medfør af landstingsloven:

Af lovforslagets generelle bemærkninger fremgår, at der "**indføres hjemmel til konfiskation til fordel for landskassen** af hjemmefremstillede alkoholholdige drikke, samt ingredienser og de hjælpemidler, der sædvanligvis alene anvendes til ulovlig hjemmefremstilling af alkoholholdige drikke."

Markedsudvalget skal bemærke, at der ikke med lovforslaget ses at være skabt hjemmel til konfiskation til fordel for **landskassen** men alene til fordel for **statskassen**. Markedsudvalget skal for så vidt angår dette spørgsmål henvise til Rigsombudsmandens høringssvar.

3. Oplysning om ændringer i forhold til gældende retstilstand:

Markedsudvalget finder endelig anledning til at påpege, at eventuelle ændringer i forhold til gældende retstilstand **klart** bør fremhæves i et lovforslags bemærkninger.

Markedsudvalget har således hæftet sig ved, at det i lovforslagets bemærkninger til § 13, stk. 5-6, som omhandler lejlighedsbevilling til udskænkning efter kl. 24.00 søndag til torsdag i forbindelse med runde fødselsdage, bryllupper m.v., ikke oplyses, at udskænkings-tidsrummet i forhold til gældende regler indskrænkes med en time.

Heller ikke i forelæggelsesnotatet oplyses dette:

"Landsstyret har forstået, at der er et ønske om at kunne få lejlighedsbevillinger til sølvbryllupsarrangementer, jubilæer og lignende samt landstingsvalg på hverdage til efter kl. 24 i restauranter. Der for indeholder lovforslaget en bestemmelse herom."

Det citerede afsnit efterlader nærmest det indtryk, at muligheden for at opnå lejlighedsbevilling til servering af stærke og svage drikke søndag til torsdag efter kl. 24 i forbindelse med sølvbryllupsarrangementer m.v. ikke hidtil har været til stede.

Markedsudvalget skal imidlertid gøre opmærksom på, at der i henhold til § 3, stk. 4 i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 29 af 27. november 1992 om tidsrum for udhandling og servering af stærke og svage drikke, er hjemmel til, at Kommunalbestyrelsen kan give lejlighedsbevilling til servering af stærke og svage drikke på dagene søndag til torsdag **indtil kl. 03.00** i forbindelse med runde fødselsdage, bryllupper, foreningsjubilæer og Landstingsvalg.

Efter lovforslaget vil kommunalbestyrelsen i sådan anledning kunne give lejlighedsbevilling til udskænkning af stærke og svage drikke på dagene søndag til torsdag **indtil kl. 02.00**.

Forslagets § 13, stk. 5 indeholder således alene den nyskabelse, at serveringstidsrummet indskrænkes med en time.

Markedsudvalget finder det stærkt beklageligt, at dette ikke tydeligt fremgår af forslaget bemærkninger, og at forelæggelsesnotatets omtale af den pågældende bestemmelse er egnet til at give Landstingets medlemmer et fejlagtigt indtryk af forslaget konsekvenser.

Vedr. lovforslagets form:

Landstingets Markedsudvalg har fra Landstingets Lovtekniske Funktion modtaget et notat, der opregner en række fejl og uhensigtsmæssigheder i lovforslaget. Notatet er vedlagt Markedsudvalgets betænkning som bilag.

Der er endvidere under lovforslagets første behandling gjort opmærksom på en række fejl i den grønlandske version af lovforslaget. Markedsudvalget konstaterer, at den grønlandske version af lovforslaget også i øvrigt er behæftet med flere mangler.

Et enigt Markedsudvalg skal opfordre Landsstyret til at fremsætte de fornødne ændringsforslag til afhjælpning af fejl og uhensigtsmæssigheder.

Markedsudvalget skal i øvrigt bemærke, at en del af de påviste fejl kunne have været opdaget ved en almindelig korrekturlæsning af forslaget. Markedsudvalget finder derfor anledning til at gøre opmærksom på, at ikke blot Landstinget men også Landsstyret har et ansvar for at tilsi­kre den fornødne kvalitet i lovgivningen.

Vedr. Lovforslagets indhold:

Markedsudvalget skal indledningsvis bemærke, at der under Landstingets førstebehandling af det foreliggende forslag til landstingslov blev rejst spørgsmål om en eventuel reduktion i alkoholafgiften. Endvidere blev også behovet for en evaluering og eventuel revision af forebyggelsespolitiken drøftet.

Markedsudvalget finder det imidlertid rigtigst at undlade at fremkomme med indstillinger vedr. disse to spørgsmål. Baggrunden herfor er dels, at disse væsentlige spørgsmål mere naturligt hører under andre landstingsudvalgs ressortområde, dels at Landstinget efter Markedsudvalgets opfattelse bør afstå fra at træffe beslutning herom, førend det fornødne beslutningsgrundlag (herunder høring af relevante myndigheder og organisationer) er til stede. Markedsudvalget opfordrer dog de relevante landstingsudvalg til at arbejde videre med disse problemstillinger, og derigennem tilstræbe at styrke forebyggelsespolitiken.

Markedsudvalget konstaterer dernæst, at forslaget indeholder 2 særligt væsentlige elementer: Dels sidestilles salg og udskænkning af svagere drikke med salg og udskænkning af stærkere drikke, dels udvides udskænkningstiderne.

Et enigt Markedsudvalg bifalder, at salg og udskænkning af 3,6% øl underlægges samme restriktioner som salg og udskænkning af stærkere drikke.

Markedsudvalget er opmærksom på risikoen for, at denne skærpelse vil indebære en vis forskydning i forbruget i retning af stærkere drikke. Markedsudvalget finder imidlertid, at fordelene ved skærpelsen overstiger ulemperne:

Kravet om bevilling for salg og udskænkning af svage drikke indebærer således, at uegnede salgs- og udskækningssteder kan afskæres fra salg og udskænkning. Ordningen bliver samtidig mere overskuelig, hvilket er til fordel for såvel kunder, butiksindehavere og restauratører og for tilsynsmyndighederne. Endelig undergives 3,6 % øl begrænsninger i udsalgstid m.v.

Et flertal i Markedsudvalget bestående af Siumut, Atassut og Inuit Ataqatigiit tilslutter sig udvidede salgstider. Dette udvalgsflertal er opmærksom på risikoen for, at en udvidelse af salgstiderne vil medføre et øget forbrug. Udvalgsflertallet har dog tiltro til at forbruget relativt hurtigt vil stabilisere sig omkring det nuværende leje. Samtidig er det udvalgsflertallets håb, at et sådant tiltag i længden vil kunne medvirke til at give dele af befolkningen et mere naturligt forhold til indkøb og forbrug af alkohol. Det er således udvalgsflertallets opfattelse, at stærkt restriktive foranstaltninger stik imod hensigten kan medvirke til at øge alkoholproblemerne, idet restriktionerne får de pågældende produkter til at virke mere tiltrækkende.

Dog finder et enigt udvalg ikke, at der bør åbnes op for salg den 23. og 30. december, hvor disse falder på en søndag.

Et mindretal i udvalget bestående af Kattusseqatigiit, kan ikke tilslutte sig forslaget om udvidede salgs- og åbningstider. I betragtning af de omfattende alkohol problemer i samfundet finder mindretallet ikke, at tiden er inde for en sådan liberalisering.

Indstillinger og ændringsforslag:

Et enigt markedsudvalg opfordrer Landsstyret til at fremsætte ændringsforslag til afhjælpning af de i denne betænkning påpegede fejl og uhensigtsmæssigheder.

Et enigt Markedsudvalget fremsætter herudover følgende ændringsforslag:

Ændringsforslag

Til

Forslag til Landstingslov om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke.

Fremsat af et enigt Markedsudvalg.

Til § 11

1. § 11, stk. 3 udgår.

Til § 12

2. § 12, stk. 3 udgår.

Til § 13

3. I § 13, stk. 5 ændres "kl. 02.00" til "kl. 03.00".

4. I § 13, stk. 6 ændres "kl. 02.00" til "kl. 03.00".

Et mindretal i udvalget bestående af Kattusseqatigiit fremsætter herudover følgende ændringsforslag:

Ændringsforslag

Til

Forslag til Landstingslov om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke.

Til § 11

1. § 11, stk. 1 affattes:

"Salg af stærke drikke må finde sted mandag til fredag fra kl. 12.00 til 18.00, lørdag fra kl. 11.00 til kl. 13.00."

Til § 12

2. § 12, stk. 1 affattes:

Salg af svage drikke må finde sted mandag til fredag fra kl. 12.00 til 18.00, lørdag fra kl. 11.00 til kl. 13.00."

Mikael Petersen, Siumut
udvalgsformand

Malînánguaq M.
Mølgaard, Inuit
Ataqatigiit

Tommy Marø, Siumut

Augusta Salling, Atassut

Mads Peter Grønvold,
Kattusseqatigiit